

[Min. for tekn. samarbejde med udviklingslandene.] har Danmark ikke adskilt sig fra de fleste andre lande, som yder finansiel bistand til udviklingslandene. Set fra disses side er ubundne lån de mest værdifulde, og såfremt de større donorlande beslutter sig til at opgive bindingen, hvilket ikke er særlig sandsynligt, må vi fra dansk side tage dette spørgsmål op til fornyet overvejelse. Det skal dog nævnes, at de danske lån til udviklingslandene administreres således, at modtagerlandet stilles frit i valget af danske kapitalgoder og tjenesteydelser til gennemførelse af deres udviklingsplaner, og at en meget væsentlig del af ulemperne ved binding til køb i Danmark derved modvirkes.

Muligheden for opnåelse af langfristede danske statslån på lempelige vilkår har hos udviklingslandene vakt betydelig og stigende interesse i de sidste år, og der er næppe tvivl om, at statslånene er et særdeles vel-egnet middel til at forøge Danmarks samlede bistand til udviklingslandene.

I denne forbindelse følger jeg til, at statslånene til udviklingslandene har bidraget til at gøre disse opmærksom på dansk industris formåen og de muligheder, som derved består for at trække på dansk teknisk viden og bistand.

De indhøstede erfaringer viser, at statslånsordningen har skabt en praktisk mulighed for at yde et nyttigt bidrag til en lettelse i u-landenes kapitalbehov og derved fremme realiseringen af disse landes udviklingsplaner. Imidlertid går der i almindelighed ret lang tid fra en låneaftales indgåelse, indtil der er sluttet kontrakter og disse er godkendt af låntager- og långiverlandene. Af den nuværende låneramme på 500 mill. kr., som er disponeret fuldt ud til låneaftaler eller tilsagn, er der således hidtil kun anvendt en forholdsvis beskednen del til faktiske udbetalinger. Den foreslåede udvidelse af lånerammen vil derfor på kort sigt kun have meget begrænsede virkninger på den statsfinansielle situation, og virkningerne vil under alle omstændigheder blive fordelt over en årrække.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til hr. Poul Dam, for at han som

ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et tidligere anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): Jeg har hermed den ære at fremsætte for folketinget *forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til sikring af borgernes frihed og fred.*

Forslagets enkeltheder, som jeg ikke skal gå nærmere ind på, fordi hver og én jo selv kan læse dem, når det nu bliver omdelt, indeholder en opfordring til regeringen om at lade udarbejde og fremsætte en række forslag med det fælles præg, at man herved skal kunne sikre borgernes fred og frihed i større udstrækning end hidtil. Det giver mig imidlertid anledning til nogle almene betragtninger, som forekommer mig at være af betydning ved bedømmelsen af dette område.

For et veludviklet samfund består der en konstant fare for, at man ud fra de bedste motiver griber ind over for den enkelte borgers frihed. Et paternalistisk princip eller, om man vil, et barnepigepincip medfører, at man for at beskytte den ene og den anden gruppe eller for at fremme et eller andet specielt formål griber ind over for det principielle retsgode, som borgernes frihed må være. Vi har en fast risiko for, at myndighederne og for så vidt også lovgivningsmagten begrænser borgernes frihed i et omfang, som er ganske urimeligt og står i et betydeligt misforhold til de skadevirkninger, som man prøver at modvirke.

Der er ofte tale om situationer, hvor man kommer til at tænke på den udmærkede historie om molboerne, der ville drive storken ud af rugmarken, hvorved man ødelægger mere for borgerne, end man hjælper dem. Man har så sent som i dag i aviserne set et eksempel på det, idet en repræsentant for politiet i anledning af nogle meget beklagelige tilfælde af børnemishandlinger fremsætter en tanke om tvangsundersøgelse af alle børn, for at myndighedernes skal kunne kontrollere, at børn ikke bliver mishandlet, og man har set andre eksempler på initiativer, som skulle sikre, at det enkelte barn blev opdraget af tilstrækkeligt egnede forældre, eller som i det hele taget skulle sikre, at den enkelte fik lov til at opvokse i den